

EU socialfondsprojektet Merkantil dannelse i et STEM-perspektiv sluttede 31.12.2022. Denne artikel er en af flere, hvor vi deler nogle af projektets vigtigste læringspointer og gode erfaringer. God læselyst!

Udlært som EUX-elev til at komme i lære

På IBC Fredericia får de gymnasial og merkantil faglighed til at gå op i en højere enhed – og EUX-eleverne bliver udlært til at komme i lære

Den merkantile EUX har eksisteret snart otte år og er populært sagt en kloning af en studentereksamen og en erhvervsuddannelse. EUX'en er "den nye i klassen" – både blandt erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser. EUX'en har og skal derfor fortsat arbejde på at finde sin egen selvstændige profil, der både appellerer til bestemte grupper af unge og til deres kommende arbejdsgivere.

Via projekt Merkantil dannelse i et STEM-perspektiv har IBC Fredericia arbejdet målrettet på at finde konkrete svar og løsninger, der skaber en stærk selvstændig merkantil EUX-profil. Det er sket med afsæt i centrale spørgsmål som for eksempel: Hvordan skaber vi synergi mellem praksisfaglighed og EUX-faglighed på EUX Business? Hvordan arbejder vi med karakterdannelse og derigennem øger chancerne for, at EUX-eleverne oplever en voksende faglig stolthed gennem deres toårige EUX-forløb på Business?

Omdrejningspunktet har været Erhvervsområde forløbene – EO1 til EO5 samt det afsluttende ErhvervsOmrådeProjekt – EOP. Det fortæller underviser/studievejleder Stine Cano og uddannelsesleder Lasse Ravn mere om i dette interview.

EO-forløb og projekt som omdrejningspunkt

Stine Cano: "Eleverne arbejder i EO-forløbene med en virksomhed – fx *Electrolux*. Eleverne får praksis tæt på, og de får en praktisk problemstilling, de skal arbejde med. Rammen er, at vi skaber en model og skabelon til at lave nye ægte og relevante cases hver gang – vi vil nemlig ikke at genbruge virksomheder og cases igen og igen. Virksomhederne formulerer en reel praktisk problemstilling, som eleverne så løser med deres fag som ballast. På den måde bliver EO-forløbet helt automatisk praksisnært."

Stine Cano: "Vi finder de lokale virksomheder i området. Det er virksomheder, vi samtidig gerne vil vise vores elever - det er for eksempel her, I kan søge en læreplads. Derfor - I vores samarbejde med virksomhederne handler det om, at eleverne oplever, at det er virkelighedsnære cases - opgaver som man rent faktisk også kan få som elev og medarbejder ude i virksomhederne. Og vice versa - at virksomhederne er klar over, at det her er potentielle elever. Det vil sige, at begge parter - virksomheder og elever – skal sælge sig."

Det handler om EUX-faglighed i en merkantil sammenhæng

Lasse Ravn: "For nogle år siden måtte vi konstatere, at mange af vores EUX-elever var fagligt udfordret på en række områder, når de skulle arbejde med EO-forløbene på gymnasieniveau – fx den taksonomiske opbygning, struktur, dokumentation og kilder mv. Vi opstillede derfor et konkret ambitiøst mål om, at EUX-eleverne skulle lære mestre dét at lave en EO-opgave og fremlægge den på studenterniveau – det gælder især det afsluttende EOP-projekt. Det handler om EUX-faglighed, og for at hæve EUX-fagligheden i EO-opgaverne og det afsluttende projekt har vi siden

Merkantil dannelse i et STEM perspektiv

Viden Djurs Skillz | Ågade 2A, 1. th | 8500 Grenaa | Tlf.: 8758 0407 | www.merkantildannelse.dk

da, arbejdet med *skrive – og skriverudvikling* (for nærmere uddybning – se fx [Skriverudviklinger i gymnasiet](#)) i relation til elevernes EO-opgaver.”

Lasse Ravn: ”Vi kan nu se, at mange af vores EUX-elever gennemgår en stor faglige udvikling fra den første EO-forløb til det afsluttende projekt. Vi har udviklet en fælles *progressionsplan* - den bagvedliggende didaktiske plan, som alle underviserne anvender (link til progressionsplan). Den beskriver progressionen i form af stigende krav fra EO1 til det afsluttende EO-projekt i forhold til opgave, problemformulering, teori, empiri, informationssøgning, metode og fremstillingsformer.”

På IBC Fredericia har man valgt at anvende *Moodle* som læringsplatform.

Overblik, udvikling og progression

Lasse Ravn: ”Alt vedrørende EO-forløb og det afsluttende projekt er derfor blevet samlet ét sted – i Moodle. Det giver overblik og en fast linje for både elev og lærer. Når eleven skal i gang med det næste EO-forløb eller det afsluttende EOP-projekt, skal eleven genbesøge sine tidligere opgaver, fokuspunkter og refleksioner over, hvordan det var at arbejde med opgaverne. Og underviseren har overblik over den enkelte elevs næste udviklingspunkter – også selv om man måske ikke havde eleven ”i hænderne” i forbindelse med sidste EO-opgave.”

Lasse Ravn: ”Selve skabelonen er opbygget efter en fast disposition i *Moodle*, så både elev og underviser kan gå tilbage og se - sådan så EO1- og EO2-forløbet ud osv. Den følger den sammen disposition. Den formative del – elevens fokuspunkter – fx manglede kilder i EO1 - bliver trukket frem i forbindelse med, at eleven for eksempel skal i gang med EO2. Hvilke fokuspunkter havde du i den sidste opgave, og hvordan vil du arbejde med fokuspunkterne denne gang? Det skal man som elev beskrive. På den måde arbejder vi også med elevens faglige progression.”

Lasse Ravn: ”Moodle er i sig selv et didaktisk værktøj, men derudover laver vi flipped undervisning i form af små videoer og PowerPoint. Vores erfaring er nemlig, at det skaber irritation og frustration, hvis eleverne for ofte bliver afbrudt, når de er i gang med at arbejde selvstændigt med deres EO-forløb. Fx hvis eleverne en tirsdag formiddag arbejder selvstændigt og koncentreret med deres EO-forløb, og så bliver afbrudt af, at de kl. 10.00 skal have projektundervisning i et fag - fx engelsk eller informatik.”

Lasse Ravn: ”Vi fandt ud af, at når vi nu har et Moodle-miljø, kan vi jo speake en PowerPoint eller en video-præsentation og lægge den i Moodle. Så kan eleverne tilgå oplæggene på et senere tidspunkt i deres arbejdsproces. Det handler dybest set om, at eleverne har de didaktiske digitale undervisningsmaterialer fra fagene til rådighed, når de har brug for dem.”

Karakterdannelse og faglig stolthed

Har I arbejdet på at udvikle deciderede værktøjer til at arbejde med elevernes karakterdannelse og faglige stolthed?

Lasse Ravn: ”Vi var en del af et stort UVM-projekt om praksisfaglighed. Den praksisfaglige refleksionsmodel vi lærte her, tog vi ind i STEM-projektet. Modellen fokuserer på teori og fag, handling og produkt samt krop og erfaring. Det anvender vi til at formulere evalueringsopgaver og refleksionsspørgsmål til eleverne. Fx da eleverne besøgte Middelfart Kommune: Hvad sker der for dig, når du står derinde – prøv at gøre dig nogle observationer om dig selv. Det er i samspillet mellem de her tre elementer, at man kan få denne her praksisfaglighedsfølelse.”

Merkantil dannelse i et STEM perspektiv

Viden Djurs Skillz | Ågade 2A, 1. th | 8500 Grenaa | Tlf.: 8758 0407 | www.merkantildannelse.dk

Hvordan oplever I, at praksisfaglighed kommer til udtryk hos eleverne? Lasse Ravn: "Den nemmeste måde er at se elevernes faglige stolthed. Når man kører 5 – 6 EO-forløb, hvor eleverne hver gang skal arbejde med en konkret problemstilling for en virksomhed og efterfølgende præsentere det for virksomheden... at se eleverne komme ud efter præsentationen ... de er pavestolte, når de har fremlagt. Eleverne synes, det er så fedt. I modsætning til håndværksfagene er det jo svært som business-elev at vise et konkret visuelt produkt a la det, man kan lave i et træ- eller metalværksted. Det kan vi ikke på samme måde, og derfor må vi arbejde med det på en anden måde. Og det, vi ser, er, at eleverne oplever det, vi kan kalde en *grundforløbs-stolthed*."

Lasse Ravn: "Vi arbejder meget med at præsentere alle fagretninger og forskellige typer af virksomheder indenfor fagretningerne. Ved at de får noget "krop og erfaring" på det, bruger teorierne fra fagene og laver nogle handlinger og produkter – skal det gerne udvikle deres karakterdannelse og afklare dem på – hov – jeg skal være handelselev, sælger eller jeg vil gerne arbejde med spedition osv."

Flere elever retter deres mind-sæt imod en læreplads

Har dette her betydet, at flere af jeres EUX-elever har valgt at gå i lære?

Lasse Ravn: "Flere elever går i lære, men det er svært at sige, om det er tre-partsaftalen, eller om det skyldes dette her. Stine Cano: Men vi har en klar fornemmelse af, at flere har valgt at tage en læreplads – også blandt dem, der sagde – jeg vil gerne læse videre. Der er i hvert tilfælde flere EUX-elever nu end tidligere, som har det inde i deres mind-sæt."

Artiklen er skrevet af Asbjørn Kurup askc@videndjurs.dk 2087 8591 [linkedin.com/Asbjørn Kurup](https://www.linkedin.com/Asbjørn Kurup)